

EVOLÚCIÓ - MEGOLDÁS

I. Szárnyak 11 pont

1. B ábra: emlős	1 pont
C ábra: madár	1 pont
D ábra: rovar	1 pont
2. divergens	1 pont
3. homológ	1 pont
4. konvergens	1 pont
5. analóg	1 pont
6. Az ujjak csontjai/ujjpercek	1 pont
7. A kéztő, kézközép (és ujjak) csontjai / kézfej csontjai,	1 pont
8. levegő (és/vagy: vérnyirok /hemolimfa/ testfolyadék)	1 pont
9. Az egykori működő szárny maradványa. / A kivi őse röpképes madár lehetett.	
<i>Másként is megfogalmazható. A válasznak utalni kell arra, hogy a szárnynak egykor (más) funkciója volt.</i>	1 pont

II. Az ókor régészei 10 pont

1. A mai ember fejlődés / leszármazás útján jött létre. / Az egykor élt lények egy része mára kihalt. / A csontmaradványokból következtetni lehet a múlt eseményeire.	1 pont
<i>Más hasonlóság is elfogadható.</i>	
2. Nincs szemfoga / tépőfoga. / Nincsenek karmai.	1 pont
3.	
A: járomcsont / járomív	
B: felkarcsont	
C: sípcsont	
D: szárkapocs	
E: ágyéki (csigolyák)	
<i>Minden helyes megoldás 1 pont, összesen:</i>	5 pont
4. A keskeny medencéhez nem tapadhattak olyan méretű izmok, melyek az állat testét képesek lettek volna fölemelni.	1 pont
<i>Másként megfogalmazott, de tartalmilag helyes válasz is elfogadható.</i>	
5. B	1 pont
6. C	1 pont

III. A Ngorongoro oroszlánjai 8 pont

1. B és D	1+1 = 2 pont
2. A és C	1+1 = 2 pont
3. E	1 pont
4. D	1 pont
5. Az allél gyakorisága nem állandó.	1 pont
Oka: a kis (nem végtelen nagy) populációméret / drift (genetikai sodródás)	1 pont

IV. Amiről a tűzeg mesél 12 pont

1. C és E	1+1 = 2 pont
2. A relatív kor a leletek egymáshoz viszonyított kora / sorrendje, mely a rétegek mélysége alapján állapítható meg. / A mélyebb rétegben található pollen korábbi, mint a felszínhez közelebbi.	1 pont

Másképpen is megfogalmazható.

3. A ^{12}C és ^{14}C izotóp arányát mérik, 1 pont
 a felezési idő ismeretében ebből számolható ki a lelet kora. 1 pont
4. D 1 pont
5. A és E 1+1 = 2 pont
6. A és D 1+1 = 2 pont
7. D 1 pont
8. A pollengyakoriságok változásából nem következik a fajok / az allélgyakoriságok megváltozása. / A meglévő fajok gyakorisága változott. *Másképpen is megfogalmazható.* 1 pont

V. Majmok a (törzs)fán 10 pont

1. Feltételezett közös ősoket. / Fajképződési (speciációs) eseményeket. 1 pont
2. B 1 pont
3. A gerincoszlop kettős S-alakú görbülete. / Az öreglyuk koponyaalap felé tolódása. / A medence alakja. *Más helyes megoldás is elfogadható.* 1 pont
4. D 1 pont
5. C, E 1+1 pont
6. D 1 pont
7. D 1 pont
8. B 1 pont
9. D 1 pont

(A táblázatban szereplő latin nevek első tagjai négy különböző nemzetségre utalnak.)